

**Å r s r a p p o r t 2 0 1 0**  
**f o r**  
**D e t K o n g e l i g e B i b l i o t e k**

<b>Oversigt over tabeller, noter og bilag</b>	<b>3</b>
<b>1. Beretning</b>	<b>4</b>
1.1. Det Kongelige Biblioteks virksomhed og hovedopgaver	4
1.2. Årets faglige resultater	5
1.3. Årets økonomiske resultat	10
1.4. Opgaver og ressourcer	11
1.4.1. Opgaver og ressourcer: Skematisk oversigt	11
1.4.2. Redegørelse for reservation	12
1.5. Forventninger til kommende år	12
<b>2. Målrapportering</b>	<b>14</b>
2.1. Målrapporteringens første del: Skematisk oversigt	14
2.2. Målrapporteringens anden del: Uddybende analyser og vurderinger	16
<b>3. Regnskab</b>	<b>22</b>
3.1. Anvendt Regnskabspraksis	22
3.2. Resultatopgørelse	22
3.3. Balancen	24
3.4. Egenkapitalforklaring	24
3.5. Opfølgning på likviditetsordningen	25
3.6. Opfølgning på lønsumsloft	25
3.7. Bevillingsregnskabet	26
<b>4. Påtegning af det samlede regnskab</b>	<b>27</b>
<b>5. Bilag til årsrapporten</b>	<b>28</b>
Note 1: Immaterielle anlægsaktiver	28
Note 2: Materielle anlægsaktiver	29
Bilag 1: Akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed	29
Bilag 2a: Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed (underkonto 95)	30
Bilag 2b: Andre tilskudsfinansierede aktiviteter (underkonto 97)	30
Bilag 3: Vægtet målopfyldelse i forhold til resultatkontrakten	31
Bilag 4: Særbevilling til fysisk bevaring	32

## Oversigt over tabeller, noter og bilag

### Beretning og Målrapportering

Tabel 1: Sammenfatning af ressourceforbrug og målopfyldelse

Tabel 2: Benyttelse, udlån

Tabel 3: Benyttelse, besøgende

Tabel 4: Vægtet målopfyldelse i relation til resultatkontrakten

Tabel 5: Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal

Tabel 6: Sammenfatning af økonomi for virksomhedens opgaver

Tabel 7: Reservation

Tabel 8: Målopfyldelse i relation til Det Kongelige Biblioteks resultatkontrakt

Tabel 9: Målopfyldelse i relation til Dansk Folkemindesamlings resultatkontrakt

### Regnskabstabeller

Tabel 9: Resultatopgørelse

Tabel 10: Resultatdisponering

Tabel 11: Balancen

Tabel 12: Egenkapitalforklaring

Tabel 13: Udnyttelse af låneramme

Tabel 14: Opfølgning på lønsumsloft

Tabel 15: Bevillingsregnskab

### Obligatoriske noter

Note 1: Immaterielle anlægsaktiver

Note 2: Materielle anlægsaktiver

Note 3: Hensatte forpligtelser

### Obligatoriske bilag

Bilag 1: Akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed

Bilag 2: Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed (underkonto 95)

Bilag 3: Andre tilskudsfinansierede aktiviteter (underkonto 97)

Bilag 4: Vægtet målopfyldelse i relation til resultatkontrakten

Bilag 5: Særbevilling til fysisk bevaring

## 1. Beretning

### 1.1. Det Kongelige Biblioteks virksomhed og hovedopgaver

Det Kongelige Bibliotek er nationalbibliotek, forskningsinstitution og universitetsbibliotek for Københavns Universitet. Der findes særskilt lovgrundlag for dele af bibliotekets virksomhed, herunder pligtaflevering (Lov nr. 1439 af 22. december 2004), tyverisikring, L 248 af 8/6 1978 og forskning, Lov nr. 224 af 27/3 1996.

Lovgrundlaget for Det Kongelige Bibliotek er i øvrigt fastlagt i finansloven. Ifølge anmærkningerne er bibliotekets hovedopgaver således

- Nationalbiblioteksservice
- Nationalbiblioteksforskning
- Nationalbibliotek, Dansk Folkemindesamling
- Universitetsbiblioteksservice

#### *Mission*

Det Kongelige Bibliotek virker for uddannelse, forskning og oplysning i nutid og fremtid. Det Kongelige Bibliotek er Danmarks nationalbibliotek og universitetsbibliotek for Københavns Universitet.

Som nationalbibliotek forvalter institutionen den nationale kulturarv af både dansk og udenlandsk oprindelse i form af udgivne værker (bøger, tidsskrifter, aviser, småtryk), håndskrifter, arkivalier, kort, billeder, fotografier og musikaler i konventionel eller digital form. Institutionen giver den bedst mulige adgang til samlingerne på nutidens vilkår til forskning, studier og oplevelser, samtidig med at samlingerne skal bevares, sikres og overleveres til eftertiden. Som museums- og kulturinstitution formidler nationalbiblioteket viden og oplevelser med udgangspunkt i opgaver og samlinger.

Som nationalbibliotek udfører institutionen forskning inden for nationalbibliotekets opgaver, funktioner, fag og samlinger.

Dansk Folkemindesamling fremmer som en del af Nationalbiblioteket udforskning, sikring og dokumentation af dagliglivets ikke-materielle kultur fra renæssancen til i dag. Dansk Folkemindesamling skal gennem indsamling udbygge arkivet og tilgængeliggøre samlingerne. Folkemindesamlingen skal løbende formidle sine forskningsresultater til den videnskabelige verden og den almene offentlighed.

Som universitetsbibliotek er institutionen hovedbibliotek for Københavns Universitet og leverer faglig og videnskabelig biblioteksservice på højeste niveau til støtte for uddannelse og forskning. Herudover stiller det informationsressourcer til rådighed for offentligheden, herunder erhvervslivet og den offentlige sektor.

### *Vision*

Det Kongelige Bibliotek vil være blandt de førende national- og universitetsbiblioteker i Europa ved

- at forenkle, effektivisere og udbygge adgangen til og benyttelsen af institutionen og dens ressourcer
- fortsat gennem nationalt og internationalt samarbejde og partnerskaber at udvikle det hybride national- og universitetsbibliotek
- at udvikle institutionen i lyset af de hastige omvæltninger i videnproduktion og i videnformidling med konvergens mellem forskellige medietyper
- at udbygge den digitale infrastruktur for dansk forskning.

### **1.2. Årets faglige resultater**

I 2010 har Det Kongelige Bibliotek fuldt ud opfyldt 16 ud af 17 mål i bibliotekets to resultatkontrakter med Kulturministeriet, mens et enkelt med en målopfyldelse på 98% blev næsten opfyldt. Den vægtede målopfyldelse er i 2010 på 99,9%, hvilket biblioteket betragter som meget tilfredsstillende.<sup>1</sup> Den gennemsnitlige vægtede målopfyldelse er på 96,2% for hele kontraktperioden. Dette anser biblioteket for at være tilfredsstillende. Såvel årets resultater som målopfyldelsen i relation til den samlede resultatkontrakt behandles nærmere nedenfor.

#### *Årets målopfyldelse i relation til resultatkontrakten*

Det Kongelige Biblioteks resultatkontrakt er bygget op om bibliotekets opgavehierarki, hvori de 4 hovedprodukter svarer til bibliotekets opgaver på finansloven, sådan som de også er gengivet ovenfor. I det følgende beskrives produkterne, ressourceforbruget til produkterne samt målopfyldelsen i henhold til resultatkontrakten.

**Tabel 1: Sammenfatning af ressourceforbrug og målopfyldelse**

Mio. kr., løbende priser	Omkostninger	Opfyldte mål /antal mål
Hjælpfunktioner/generel ledelse og administration	164,9	1/1
NB-service/indsamling	18,3	2/2
NB-service/bevaring	35,0	1/1
NB-service/formidling	35,7	2/3
NB-forskning/publicering	9,7	2/2
DFS	5,5	3/3
KUB-service/indsamling	69,5	2/2
KUB-service/formidling	44,0	3/3
<b>I alt</b>	<b>382,7</b>	<b>16/17</b>

#### Hjælpfunktioner/generel ledelse og administration

Ressourcerforbruget til hjælpefunktioner samt generel ledelse og administration kan opgøres til 164,8 mio. kr. svarende til 43% af de samlede omkostninger. Heraf udgør omkostninger til

---

<sup>1</sup> Den vægtede målopfyldelse er opgjort uden den særlige resultatkontrakt for Dansk Folkemindesamling, som ikke indeholder en vægtning.

bibliotekets bygninger langt den største del, nemlig omkring 115 mio. kr., mens generel IT udgør knap 15,0 mio. kr.

Bibliotekets resultatkontrakt indeholder et mål for fællesfunktionerne, nemlig forbedring af den fysiske magasinerings af samlingerne. Efter aftale med Kulturministeriet er afrapporteringen dette resultatmål flyttet fra 2009 til 2010. Målet er opfyldt.

Bibliotekets flytninger og de forbedringer, som de har afstedkommet for den fysiske magasinerings af samlingerne, er uddybende behandlet i afsnit 2.

### Nationalbiblioteksservice

For så vidt angår produktet nationalbiblioteksservice, består det af tre delprodukter:

- Indsamling i medfør af pligtafleveringsloven samt anden indsamling
- Bevaring i form af forebyggende og aktiv bevaring
- Formidling forstået som udlån og vejledning samt formidling i form af udstillinger, koncerter og foredrag

Som det fremgår af tabellen, kan ressourceforbruget opgøres til i alt 89,2 mio. kr. svarende til knap 41% af de samlede omkostninger bortset fra hjælpefunktioner mv. I alt blev 5 ud af 6 resultatmål i resultatkontrakten fuldt opfyldt inden for området, mens et enkelt næsten blev opfyldt (98%). Dette betragter biblioteket som tilfredsstillende.

### Nationalbiblioteksforskning

Ressourceforbruget til nationalbiblioteksforskning kan opgøres til 9,7 mio. kr. svarende til godt 4% af de samlede omkostninger bortset fra hjælpefunktioner mv. Resultatkontrakten indeholder 2 resultatmål til dette område, der begge blev opfyldt fuldt ud. Dette betragter biblioteket som meget tilfredsstillende.

### Dansk Folkemindesamling

Ressourceforbruget til Dansk Folkemindesamling kan opgøres til 5,5 mio. kr. svarende til godt 2% af de samlede omkostninger eksklusiv hjælpefunktioner mv. Der var tre mål i DFS's særlige resultatkontrakt med Kulturministeriet, der var relevante i 2010. De blev alle opfyldt. Dette betragter biblioteket som meget tilfredsstillende.

### Universitetsbiblioteksservice

Universitetsbiblioteksservice er opdelt i to delprodukter:

- Samlingsopbygning til universitetsbiblioteket, herunder magasinerings af samlingerne
- Formidling i form af udlån og vejledning samt anden formidlingsservice

Ressourceforbruget til universitetsbiblioteksservice kan opgøres til i alt 113,5 mio. kr. svarende til 52% af de samlede omkostninger eksklusiv hjælpefunktioner mv. Resultatkontrakten inde-

holder i alt 5 mål for universitetsbiblioteket, der var relevante i 2010. De blev alle opfyldt, hvilket biblioteket betragter som meget tilfredsstillende.

### *Benyttelsen af biblioteket i 2010*

Som supplement til ovenstående gennemgang af resultatkontrakten beskrives årets faglige resultater i det følgende gennem centrale nøgletal for udviklingen i biblioteksbenyttelsen.

Nedenstående tabel belyser udviklingen i elektroniske lån i forhold til konventionelle lån i perioden 2002 til 2010. Ved elektroniske lån (E-lån) forstås downloads af relevante digitale ressourcer, som biblioteket selv har udviklet, erhvervet eller anskaffet licens til.

**Tabel 2 Benyttelse, udlån**

Udlån (mio)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Konventionelle lån ex fornyelser	0,97	0,90	0,86	0,82	0,75	0,7	0,66	0,61	0,57
<i>E-lån</i>	1,24	2,00	2,75	3,40	3,67	3,81	5,16	5,64	6,44
Total primær udlån	2,20	2,90	3,61	4,22	4,43	4,51	5,82	6,25	7,01
% E-lån af primær udlån	56%	69%	76%	81%	83%	84%	89%	90%	92%
Omkostninger (kr.) pr. udlån	15,3	10,9	9,1	8,4	6,5	5,2	4,5	4,9	3,6

Note: Tallene fra 2008 og fremefter indeholder i modsætning til tidligere år downloads, der stammer fra fakultetsbibliotekerne for LIFE og FARMA under Københavns Universitet vedrørende de elektroniske ressourcer, som administreres i fællesskab for Det Kongelige Bibliotek og de to fakultetsbiblioteker. Kontinuitetsbruddet er dog uden reel betydning for de udviklingstendenser, som tabellen afspejler.

Som det fremgår, er det samlede antal udlån steget fra 6,25 mio. i 2009 til 7,01 mio. i 2010. Dette tal er sammensat af en markant stigning i de elektroniske udlån, mens de konventionelle lån som i tidligere år udviser en vigende tendens.

Siden 2002 er antallet af de elektroniske udlån mere end femdoblet, og mens der dengang næsten var balance mellem antallet af fysiske og elektroniske lån, var den såkaldte hybridfaktor, dvs. de elektroniske udlåns andel af det samlede udlån, oppe på 92% i 2010. Det betyder, at biblioteket leverer næsten 12 elektroniske udlån, for hver gang der udlånes en fysisk bog.

Omkostningerne pr. udlån blev på 3,6 kr. i 2010, hvilket er et betydeligt fald i forhold til 2009. Det skyldes en kombination af stigningen i elektroniske lån og lavere omkostninger til den fysiske udlånsfunktion navnlig i Nationalbiblioteket. Som følge af faldende bevillinger er udlåns- og læsesalsbetjeningen i specialsamlingerne således omlagt. Omlægningen er sket under størst mulig hensyntagen til brugerne.

Omstående tabel viser udviklingen i antallet af besøgende på bibliotekets hjemmeside sammenholdt med besøg på bibliotekets 4 betjeningssteder (fysiske besøg).

**Tabel 3 Benyttelse, besøgende**

Besøg (mio)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Besøg på hjemmeside	2,86	3,21	3,38	3,89	4,15	3,88	4,19	5,27	4,34
Fysiske besøg	0,96	0,96	0,90	0,88	0,82	0,85	0,90	0,93	1,05
I alt	3,81	4,17	4,28	4,77	4,97	4,73	5,09	6,20	5,39

Note: Der er skiftet metode for måling af besøgende på bibliotekets hjemmeside i 2010. For så vidt angår fysiske besøg er besøgstal for Njalsgade 112 i 2008 skønnet på grund af tekniske problemer med den nye bygnings dørparti, hvorfor elektronisk tælling ikke var mulig.

For så vidt angår besøgene på Det Kongelige Bibliotek hjemmeside, kan der konstateres et fald i 2010 i forhold året før. Det skyldes dog efter bibliotekets vurdering, at biblioteket af teknologiske årsager har været nødt til at skifte målemetode. Der er altså ikke fuld kontinuitet mellem 2009 og 2010.

Med hensyn til fysiske besøg er den positive udvikling fra tidligere år fortsat i 2010. Det er navnlig Det Natur- og Sundhedsvidenskabelige Fakultetsbibliotek på Nørre Alle med det nye studiemiljø samt Det Samfundsvidenskabelige Fakultetsbibliotek i de nye lokaler i Gothersgade, der har haft fremgang i besøgstallet. Heroverfor er besøgstallet i Diamanten og ved Det Humanistiske Fakultetsbibliotek på Amager på samme niveau som sidste år.

Set i resultatkontraktens perspektiv kan det konstateres, at det har været rigtigt at satse på at styrke læringsrummet for de studerende, sådan som det blev gjort gennem kontrakten bl.a. gennem etablering af nye studiepladser. Sammenlignet med det sidste år inden den nuværende kontrakt (2006) er besøgstallet steget 27% ved kontraktperiodens udløb.

Samtidig er det bibliotekets vurdering, at besøgstallene i 2010 ligger tæt på kapacitetsgrænsen i flere af bygningerne, hvorfor det ikke forventes at stige væsentligt i de kommende år, med mindre der sker en udbygning af faciliteterne.

#### *Sammenfattende om årets faglige resultat og om resultatkontrakten*

Det Kongelige Bibliotek har i 2010 fuldt ud opfyldt 16 ud af 17 relevante mål i sine resultatkontrakter med Kulturministeriet, mens et enkelt næsten blev opfyldt, jf. afsnit 2.

I bilag 3 har biblioteket opgjort den vægtede målopfyldelsesprocent for hele resultatkontrakten for Det Kongelige Bibliotek. Der er ikke vægte i den særlige resultatkontrakt for Dansk Folke-mindesamling, hvorfor det ses bort herfra i det følgende.

For 2010 er den samlede vægtede målopfyldelse på 99,9% i forhold til resultatkravene. Dette betragter biblioteket som meget tilfredsstillende.

Den vægtede målopfyldelse for alle årene i resultatkontrakten er sammenfattet i tabellen nedenfor.

**Table 4 Vægtet målopfyldelse for den samlede resultatkontrakt**

	2007	2008	2009	2010
Vægtet målopfyldelse (%)	89,1	96,6	99,3	99,9

Opgørelsen viser, at den vægtede målopfyldelse er steget gennem resultatkontraktperioden. Det bemærkes, at enkelte af de mål, der kun blev delvist opfyldt i 2007 og 2008, samlet set er opfyldt, når man betragter hele kontraktperioden.

Den gennemsnitlige vægtede målopfyldelse for alle 4 år er 96,2%.

Denne målopfyldelse, som biblioteket betragter som tilfredsstillende, skal ses i sammenhæng med, at biblioteket samtidig har opnået en række strategisk væsentlige resultater i kontraktperioden, som ikke direkte var dækket af resultatkrav i kontrakten.

For Universitetsbiblioteket drejer det sig bl.a. om følgende:

- Etablering af den organisatoriske og tekniske ramme for KUBIS-samarbejdet med Københavns Universitet. KUBIS-samarbejdet er uddybende behandlet i alle årsrapporter fra 2007 til 2010.
- Relokalisering af biblioteksbetjeningen af universitetet i nye opdaterede rammer på universitetets Sønder Campus (Det Humanistiske Fakultetsbibliotek) og City Campus (Det Samfundsvidenskabelige Fakultetsbibliotek og Det Juridiske Fakultetsbibliotek, jf. Årsrapport 2009).

For Nationalbiblioteket drejer det sig bl.a. om følgende:

- Sammenlægningen af Dansk Folkemindesamling med Det Kongelige Bibliotek i 2008.
- Færdiggørelsen af Carl Nielsen Udgaven, som er den første samlede praktisk/videnskabelige udgave af en dansk komponists værk, jf. Årsrapport 2008.
- Igangsættelse af en række initiativer inden for digital biblioteks- og kulturformidling, som i omfang og indhold er uden fortilfælde i Danmark, og som har vakt international opmærksomhed. Det drejer sig bl.a. om
  - ProQuest-samarbejdet om kvalitetsdigitalisering af alle danske, norske, islandske og slesvigske trykte udgivelser frem til 1700, jf. Årsrapport 2009, og
  - etablering af "Kulturperler. Den Digitaliserede Kulturarv", som er en webbaseret nationalbibliografisk tjeneste, der beskriver og registrer alle digitaliserede ressourcer og samlinger i Danmark på tværs af sektorer og institutioner, jf. Årsrapport 2009.

Både målopfyldelsen inden for kontraktens rammer og de nævnte initiativer og resultater uden for kontrakten skal ses i sammenhæng med, at bibliotekets basisbevilling har været faldende gennem hele kontraktperioden.

Til trods herfor er det gennem en stram faglig prioritering og økonomisk styring lykkedes at skabe resultater, der har bragt biblioteket styrket ud af kontraktperioden og har skabt grundlaget for at indgå en ny, udfordrende rammeaftale med Kulturministeriet for de kommende år, jf. afsnit 1.5 nedenfor.

### 1.3. Årets økonomiske resultat

Årets økonomiske resultat er belyst i nedenstående tabel.

Som det fremgår, har biblioteket i lighed med tidligere år haft et beskedent overskud. Overskuddet i 2010 på 1,2 mio. kr. er sammensat af et overskud på ordinær virksomhed på 0,4 mio. kr. og 0,8 mio. kr. på indtægtsdækket virksomhed. Det kan konstateres, at der i 2010 på ny er tale om en meget beskeden overskudsgrad i forhold til udgiftsniveauet, nemlig 0,3%. Dette afspejler en fortsat stram styring, prioritering og opfølgning inden for de bevillingsmæssige rammer, som biblioteket har til rådighed.

For så vidt angår de finansielle nøgletal ses det, at biblioteket har overholdt sin låneramme i 2010. Opgørelsen af den negative udsvingsrate viser samtidig, at biblioteket ikke har haft problemer med at overholde reglerne for overført overskud/underskud. Overskudsgraden er kommenteret ovenfor, mens man vedrørende bevillingsandelen kan konstatere, at biblioteket fortsat helt overvejende er finansieret af bevillingen på finansloven.

**Tabel 5: Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal**

<i>Mio. kr., løbende priser</i>	2008	2009	2010
<b>Resultatopgørelse</b>			
<b>Ordinære driftsindtægter</b>	<b>-360,2</b>	<b>-372,4</b>	<b>-373,1</b>
- Heraf indtægtsført bevilling	-328,6	-338,9	-339,5
- Heraf eksterne indtægter	-31,6	-33,5	-33,6
<b>Ordinære driftsomkostninger</b>	<b>323,3</b>	<b>342,8</b>	<b>340,9</b>
- Heraf løn	166,8	173,2	173,9
- Heraf afskrivninger	23,4	26,7	27,2
- Heraf øvrige omkostninger	133,1	142,9	139,8
<b>Resultat af ordinær drift</b>	<b>-36,9</b>	<b>-29,6</b>	<b>-32,2</b>
Resultat før finansielle poster	-39,6	-38,0	-38,3
<b>Årets resultat</b>	<b>-0,8</b>	<b>-0,1</b>	<b>-1,2</b>
<b>Balance</b>			
Anlægsaktiver	770,3	759,1	740,8
Omsætningsaktiver	96,4	79,5	80,3
Egenkapital	11,3	11,3	12,5
Langfristet gæld	765,0	753,8	738,7
Kortfristet gæld	86,1	69,5	68,2
Lånerammen	818,2	818,2	818,2

Træk på lånerammen (FF4)	759,2	749,2	735,2
<b>Finansielle nøgletal</b>			
Udnyttelsesgrad af lånerammen	92,8%	91,6%	89,9%
Negativ udsvingsrate	0,0%	113,2%	134,0%
Overskudsgrad	0,2%	0,0%	0,3%
Bevillingsandel	91,2%	91,0%	91,0%
<b>Personaleoplysninger</b>			
Antal årsværk	430,0	430,0	425,5
Årsværkspris	0,4	0,4	0,4
Lønomkostningsandel	46,3%	46,5%	46,6%
Lønsumsloft	164,9	170,9	172,7
Lønforbrug	150,9	159,8	160,1

Som det fremgik af årsrapporten for 2009, valgte biblioteket i 2009 at afskedige et antal medarbejdere med henblik på at tilpasse udgiftsniveauet til den bevillingsmæssige ramme. Som det ses af tabellen, er dette på grund af opsigelsesvarsler mv. først slået igennem i 2010, hvor årsværksforbruget er faldet i forhold til året før.

2010 blev økonomistyringsmæssigt et vanskeligt år navnlig på grund af Finansministeriets dispositionsbegrænsning, der først blev meldt ud midt på året. Biblioteket måtte på dette sene tidspunkt tilpasse budgettet til en reduceret ramme og i øvrigt bremse forbruget af overførte midler mest muligt for at imødekomme Finansministeriets krav. Biblioteket finder på den baggrund, at årets resultat er tilfredsstillende.

## 1.4. Opgaver og ressourcer

### 1.4.1. Opgaver og ressourcer: Skematisk oversigt

Nedenstående tabel 6 viser en sammenfatning af økonomien for bibliotekets produkter.

**Tabel 6: Sammenfatning af økonomi for virksomhedens produkter/opgaver**

Mio. kr., løbende priser	Indtægtsført bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud
Generel ledelse og administration	-154,0	-11,4	164,9	43%
NB-service/indsamling	-16,1	-2,3	18,3	5%
NB-service/bevaring	-33,8	-1,4	35,0	9%
NB-service/formidling	-23,0	-12,8	35,7	9%
NB-forskning/publicering	-2,5	-7,2	9,7	3%
DFS	-4,7	-0,9	5,5	1%
KUB-service/indsamling	-68,5	-1,2	69,5	18%
KUB-service/formidling	-36,9	-7,3	44,0	12%
<b>I alt</b>	<b>-339,5</b>	<b>-44,4</b>	<b>382,7</b>	<b>100%</b>

Ser man på omkostningssiden, er Universitetsbiblioteket og Nationalbiblioteket (inkl. forskning og DFS) omtrent lige store. På finansieringssiden er Universitetsbiblioteket næsten udelukkende bevillingsfinansieret, mens Nationalbiblioteket i noget højere grad er finansieret af øvrige indtægter. Indtægterne på Nationalbibliotekets område er især knyttet til tilskudsfinansierede forsknings- og kulturaktiviteter.

Der er redegjort for anvendte omkostningsfordelinger under anvendt regnskabspraksis.

#### 1.4.2. Redegørelse for reservation

I omstående tabel er bibliotekets reservationer specificeret.

**Tabel 7: Reservation, hovedkonto 21.31.13**

Mio. kr., løbende priser	Reserveret år	Reservation primo	Forbrug i året	Reservation ultimo	Forventet afslutning
<b>Nationalbiblioteksservice</b>		<b>4,3</b>	<b>3,8</b>	<b>5,0</b>	
Udvidet pligtaflevering og digital kulturarv	2009	1,8	1,3	0,5	2011
Materialebevilling, jf. resultatkontrakt	2009	0,7	0,7	-	
Kulturbevaringsplan 2009, fysisk bevaring	2009	1,8	1,8	-	
Udvidet pligtaflevering og digital kulturarv	2010	-	-	1,7	2011
Luftfoto Fyn (UMTS-midler)	2010	-	-	0,8	2011
Særbevilling til bevaring af kulturarven	2010	-	-	2,0	2011
<b>Nationalbibliotek, DFS</b>		<b>0,1</b>	<b>0,1</b>	<b>-</b>	
Resultatkontrakt 2009	2009	0,1	0,1	-	
<b>Universitetsbiblioteksservice</b>		<b>2,8</b>	<b>2,3</b>	<b>0,5</b>	
Studiemiljø (resultatkontrakt)	2009	1,1	0,6	0,5	2011
Forbedret samlingsopbygning	2009	1,3	1,3	-	
Kassation	2009	0,4	0,4	-	
<b>Fælles for områderne</b>		<b>3,1</b>	<b>1,4</b>	<b>1,7</b>	
Diamanten, udbedring af sandstensgulve	2007	1,8	1,1	0,7	2011
Øvrige voldgiftssager	2007	0,8	-	0,8	2011
Gennemgang af bygningsmasse	2009	0,4	0,2	0,2	2011

For så vidt angår reservationer fra før 2010 bemærkes det, at uforbrugte midler heraf pr. ultimo 2010 i stort omfang skyldes Finansministeriets dispositionsbegrænsninger midt på året, hvor uforbrugte midler af reservationer fra tidligere år blev indefrosset.

Med hensyn til de 1,7 mio. kr. til udvidet pligtaflevering og digital kulturarv er der tale om midler, der blev udmøntet sent på året på lov om tillægsbevilling. Midlerne er disponeret først i det nye år. Endelig er de 2,0 mio. kr. til bevaring af den fysiske kulturarv disponeret til bevaringsprojekter, der som følge af Finansministeriets dispositionsbegrænsninger måtte udskydes til 2011, jf. redegørelsen i bilag 5.

#### 1.5. Forventninger til kommende år

Der er i efteråret udarbejdet en ny resultatkontrakt, nu kaldet "rammeaftale", for perioden 2011 – 2014. Rammeaftalekonceptet lægger op til en mere overordnet tilgang til de emner, som indgår i aftalen, hvilket giver institutionen mulighed for i højere grad selv at vælge midler og metoder.

I forbindelse hermed har biblioteket udarbejdet en omverdensanalyse og en ny strategi samt mål for aftaleperioden, som offentliggøres på [www.kb.dk](http://www.kb.dk). Den nye strategi indebærer en væsentlig styrkelse af de digitale sider af biblioteket. For så vidt angår universitetsbiblioteket følger stra-

tegien udviklingen ved førende universitetsbiblioteker i Europa, mens strategien for nationalbiblioteket bl.a. er inspireret af den udvikling, som British Library er midt i.

I rammeaftaleperioden 2011 – 2014 skal biblioteket fortsat være Danmarks nationalbibliotek og universitetsbibliotek for Københavns Universitet og virke for uddannelse, forskning og oplysning i nutid og fremtid. Der sker ingen ændring i institutionens hovedopgaver, men opgaveløsningen undergår væsentlige forandringer, ikke mindst på grund af den digitale udvikling, og på grund af det i det senere år væsentligt tættere samarbejde med Københavns Universitet og ændringer i arbejdsfordelingen i den offentlige sektor og stigende samarbejde på tværs nationalt og internationalt.

Bibliotekets strategi for perioden 2011 – 2014 er at fortsætte de nuværende opgaver og at udvikle opgaveløsningen så meget, som det er økonomisk og teknologisk muligt. Dette indebærer, at fokus i den kommende periode i en række henseender flyttes i forhold til tidligere.

Den igangværende vægtforskydning fra fysiske elementer og komponenter til de digitale løsninger vil blive accelereret. Mange af de forandringer, som biblioteket skal gennemføre, udspringer af og understøttes af digitale løsninger.

Videreudviklingen af de digitale løsninger er helt nødvendige for, at biblioteket kan opretholde sin brugerorienterede opgavevaretagelse. Det er bibliotekets ambition at møde brugerne digitalt, der hvor de befinder sig. Brugerhensynet skal prioriteres højt i arbejdet med at udvikle digitale løsninger.

Økonomisk set indebærer rammeaftalen, at der er givet målrettede bevillinger i størrelsesordenen 7 mio. kr. årligt bl.a. til udvikling af de nye digitale løsninger og flytning af betydelige dele af de nationale samlinger til bedre bevaringsforhold i Kalvebod Brygge 32. Samtidig er bibliotekets driftsbevilling - i lighed med alle andre institutioners under Kulturministeriet - faldende i de kommende 4 år. Samlet set betyder det, at biblioteket er nødsaget til at tilpasse sine omkostninger, og at nye løsninger bør sigte imod et lavere ressourceforbrug.

Inden for rammeaftalens begrænsede økonomi har det ikke været muligt at finansiere massedigitaliseringen af den del af den nationale kulturarv, som nationalbibliotekets fysiske samlinger udgør. Biblioteket vil dog i aftaleperioden fortsætte sine bestræbelser på at skabe løsninger for denne store og meget vitale opgave.

Herudover vil de største udfordringer i de kommende år være at forhandle en aftale med Københavns Universitet om fortsættelsen af KUBIS-samarbejdet, at tilpasse de fremadrettede omkostninger til de faldende bevillinger og få organiseret arbejdet med gennemførelsen af rammeaftalens udviklingsmål. Endelig bliver det år for år mere afgørende, at biblioteket formår at samarbejde på tværs af institutioner og sektorer nationalt og internationalt, ikke mindst hvad angår forskning og udvikling.

## 2. Målrapportering

### 2.1. Målrapporteringens første del: Skematisk oversigt

Tabel 8. Målopfyldelse i relation til Det Kongelige Biblioteks resultatkontrakt

Hovedformål	Resultatkrav i 2010	Resultat	%
<b>Nationalbiblioteksservice / Indsamling</b>			
Mål	Resultatkrav i 2010	Resultat	%
1. Øget kvalitet og volumen af særlige materialetyper under Nationalbiblioteket	Redegørelse for erhvervelser til Specialsamlingerne (prioritet, karakter, berettigelse og relation til eksisterende samlinger)	Redegørelse for 2010 er afleveret 1. april 2011. Takket være den ekstra bevilling har det været muligt at erhverve en række samlinger og værker, hvor specielt skal fremhæves forfatteren Thorkild Hansens manuskript til Processen imod Hamsun, en samling danske og udenlandske daguerreotypier (tidlige fotografier), nyudgiven faksimileudgave af Beethovens 9. symfoni i pragtudgivelse, fire hebraiske håndskrifter og tryk med dansk proveniens og et kinesisk bloktryk fra 1744 med daoistisk tekst	100%
2. Udbygning af digitale samlinger	32.000 sider digitaliseres årligt	110.000 sider er digitaliseret i 2010.	100%
<b>Nationalbiblioteksservice / Bevaring</b>			
Mål	Resultatkrav i 2010	Resultat	%
3. Bevaring af den fysiske kulturarv	Gennemførelse af regeringens kulturbevaringsplan.	Den godkendte plan for 2010 er fuldt opfyldt	100%
<b>Nationalbiblioteksservice / Formidling</b>			
Mål	Resultatkrav i 2010	Resultat	%
4. Videreudvikling af det hybride bibliotek	Udlånet af elektroniske materialer stiger med mindst 10 pct. pr. år.	Udlånet af elektroniske ressourcer er i 2010 på 2,4 mio. Det er en stigning på mere end 60% i forhold til udlånstallet for 2006.	100%
5. Videreudvikling og prioritering af nationalbibliotekets vejledning og personlige betjening	Minimum 80 % tilfredshed blandt brugerne af nationalbibliotekslæsesalene	83% udtrykte, at de var tilfredse eller meget tilfredse med læsesalsservicen.	100%
6. Fastholdelse af et højt aktivitetsniveau for kulturformidling	Mindst 8 koncerter tilrettelagt af biblioteket selv  Biblioteket har været vært for mindst 18 musikarrangementer tilrettelagt af andre arrangører  Der er udstedt mindst 9.000 koncertbilletter i forbindelse med ovennævnte koncerter.  Mindst to udstillinger i Søjlesalen og mindst to udstillinger i Det Nationale Fotomuseum.  Under forudsætning af ekstern finansiering 3-4 årlige arrangementer tilrettelagt for borgere af anden etnisk herkomst med videregående uddannelser	Der gennemførtes i alt 18 koncerter tilrettelagt af biblioteket selv.  17 koncerter blev helt eller delvist blev tilrettelagt af andre arrangører.  Der er udstedt 8.800 koncertbilletter.  Der har været 2 udstillinger i Søjlesalen og 3 i Fotomuseet.  Der er ikke tilvejebragt ekstern finansiering til arrangementer tilrettelagt for borgere af anden etnisk herkomst, hvorfor denne del af målet udgår.	98%

Nationalbiblioteksforskning / Forskning			
Mål	Resultatkrav i 2010	Resultat	%
7. Forskningspublicering	<p>8 større forskningsprojekter afsluttes.</p> <p>Der foreligger en peer-reviewed artikel eller et konferencebidrag om logisk/funktionel langtidsbevaring.</p> <p>Der publiceres mindst 10 peer-reviewed tidsskriftartikler</p>	<p>Der er afsluttet 10 større forskningsprojekter.</p> <p>Der foreligger to peer-reviewed konferencebidrag om logisk/funktionel bevaring.</p> <p>Der er publiceret 24 artikler i peer-reviewed tidsskrifter i 2010.</p>	100%
8. Forskningsformidling	<p>Der arrangeres en forskningsbaseret udstilling</p> <p>Der afholdes mindst to videnskabelige konferencer</p> <p>Forskere på KB deltager i mindst to større forskernetværk (i hele perioden)</p>	<p>Der er afviklet en forskningsbaseret udstilling.</p> <p>Der er afholdt 5 videnskabelige konferencer.</p> <p>Forskere ved biblioteket har deltaget i 15 forskernetværk i 2010.</p>	100%
Universitetsbiblioteksservice / Samlingsopbygning			
Mål	Resultatkrav i 2010	Resultat	%
9. Øgede informationsressourcer	Minimum 75% samlet brugertilfredshed	Der blev gennemført en brugertilfredshedsundersøgelse i november/december. På spørgsmålet: Kan du få den litteratur du har brug for – hvor tilfreds er du?" svarede 64% meget god eller god, mens 28 svarede OK.5% var utilfredse eller meget utilfredse.	100%
10. Kassationspolitik med henblik på øget magasinplads	<p>Udvælgelse af metode til kassation samt udarbejdelse af økonomiske modeller mhp. implementering samt kassation af mindst 150.000 bind i løbet af kontraktperioden.</p> <p>Kassation af minimum 150.000 bind i løbet af kontraktperioden</p>	Udvikling og afprøvning af metoder blev afsluttet i 2008. Kassationskravet er opfyldt, da der sammenlagt er kasseret ca. 487.500 enheder og frigjort godt 7.2 hyldekilometer.	100%
Universitetsbiblioteksservice / formidling			
Mål	Resultatkrav i 2010	Resultat	%
11. Øget benyttelse af elektroniske ressourcer	Den elektroniske benyttelse af de licensbelagte ressourcer er steget mindst 25% i forhold til 2006	Benyttelsen er steget godt 60% siden 2006. Dog er stigningen reelt en anelse overvurderet, idet 2010 i modsætning til 2006 indeholder benyttelsestotal for fakultetsbibliotekerne LIFE og FARMA under Københavns Universitet for ressourcer, der deles med Det Kongelige Bibliotek. Den mindre afvigelse i målegrundlaget er dog uden betydning for målopfyldelsen.	100%
12. Effektiv lånervejledning	Min. 95 % af vejledningsarbejdet skal opfylde de fastsatte kvalitetskrav	Vejledningsarbejdet opfylder de fastsatte kvalitetskrav med mere end 95%. Vejledningsarbejdet forstås som overholdelse af svartiden for henvendelser til <i>Spørg Biblioteket</i> samt overholdelse af driftsmål for alle steder med personlig vejledning. Målopfyldelsen er målt på stikprøvebasis.	100%
13b. Udvidelse af læringsrum for de studerende	Benyttelsen af studiepladser stiger med 10 % årligt målt i forhold til brugen i 2007	Biblioteket måler benyttelsen på stikprøvebasis. Stikprøverne viser, at benyttelsen er steget mere end 100% siden 2007.	100%

13c. Udvidelse af læringsrum for de studerende	Min. 80 % brugertilfredshed med åbningstiderne	I brugertilfredshedsundersøgelsen blev den enkelte bruger bedt om at vurdere åbningstiderne på det af brugeren foretrukne bibliotek/betjeningssted. Resultatet var, at knap 86% af brugerne fandt åbningstiderne tilfredsstillende eller OK	100%
14. Udgået			
15. Forbedring af den fysiske magasinering af samlingerne	25 hyldekilometer nationale samlinger er flyttet fra bevarelsesmæssigt uegnede lokaler til Njalsgade 112	De 25 kilometer nationale samlinger er flyttet som en del af flytning af i alt 52 hyldekilometer i kontraktperioden. Der henvises til den uddybende gennemgang af den fysiske magasinering af samlingerne.	100%

Note: Ved mål, der omfatter flere resultatkrav, er resultaterne sammenvæjet i forbindelse med opgørelsen af den procentvise målopfyldelse.

**Table 9. Målopfyldelse i relation til Dansk Folkemindesamlings resultatkontrakt**

Hovedformål	Resultatkrav i 2010	Resultat	%
<b>Dansk Folkemindesamling</b>			
Mål	Resultatkrav i 2010	Resultat	%
1. Sikre samlingerne	Der skal digitaliseres i alt 3.000 lydbånd inden udgangen af 2010 fordelt med 1.000 i hvert af de 3 år.	Der blev digitaliseret 1.003 lydbånd i 2010. I alt 2008-2010 er der blevet digitaliseret 3114 lydbånd.	100%
2. Udbygge samlingerne	a. Udarbejdelse af elektroniske spørgelister i samarbejde med netværk af arkiver og museer b. "Det moderne menneske", fotos af forskellige danskeres hverdag	a. Der er gennemført en undersøgelse, <a href="http://www.lokaleliv.dk">www.lokaleliv.dk</a> , der dokumenterer det levede liv i lokalsamfundene. Målet var 1000 besvarelser. Der er indkommet 2082 besvarelser b. I samarbejde med fotografen Susanne Mertz er der lavet 24 billedserier, der dokumenterer fællesskaber i Danmark.	100%
3. Strategisk formidling af DFS' viden og kompetencer i hele landet	b. Pilotprojekt om søgeportal til alle Danmarks folkeeventyr. c. Temadage d. Selvstændig publicering i samarbejde med kommercielt forlag.	b. I pilotprojektet er der foretaget en renskrift af Svend Grundtvigs håndskrevne eventyrregistrant m.h.b. på at kunne afdække dele af tidsforbruget, i tilfælde af at projektet skulle gennemføres. c. Der er afholdt en temadag med emnet "Min musik, din musik. Hvad betyder musik for mennesker?" d. Der er i 2010 indgået aftale med GAD's forlag om publicering af "De forsvundne. Hedens sidste fortællere." Bogen udkommer 6. juni 2011.	100%

## 2.2. Målrapporteringens anden del: Uddybende analyser og vurderinger

Uden for kontrakten, men i lighed med tidligere år har biblioteket valgt at afrapportere om væsentlige resultater i det strategisk vigtige KUBIS-samarbejde med Københavns Universitet. Endvidere gøres der status for det omfattende arbejde med retrokonvertering af bibliotekets hovedkataloger, som afsluttedes i 2010.

Inden for resultatkontrakten afrapporteres følgende mål:

- Forbedring af den fysiske magasinering af samlingerne (mål 15)
- Kassationspolitik med henblik på øget magasinplads (mål 10)

## **KUBIS' midtvejsevaluering**

### *Baggrund*

Som omtalt i tidligere årsrapporter har Københavns Universitet og Det Kongelige Bibliotek etableret en samarbejdsorganisation, KUBIS, der skal varetage den samlede biblioteksbetjening af Københavns Universitet. Formålet med etableringen er dels at skabe hensigtsmæssige organisatoriske rammer om den biblioteksmæssige udvikling, dels at sikre den optimale udnyttelse af de ressourcer, der samlet anvendes af universitetet og Det Kongelige Bibliotek både i forhold til universitetets forskere, undervisere og studerende og i forhold til begge institutioners generelle forpligtelser som del af det samvirkende biblioteksvæsen.

### *Ressourceforbrug*

Universitetsbiblioteket udgør mere end halvdelen af Det Kongelige Biblioteks samlede økonomi. Som det fremgår af tabel 1 kan de samlede direkte omkostninger til universitetsbibliotekservice opgøres til godt 113 mio. kr. i 2010. Hertil kommer omkostninger i størrelsesordenen 60 mio. kr., afholdt af Københavns Universitet. Både universitetets og Det Kongelige Biblioteks del af KUBIS-samarbejdet har været genstand for besparelser i de første tre år af samarbejdet. Besparelserne har dog ramt hårdest på universitetets del, fordi universitetet har været nødsaget til at gennemføre ekstraordinære besparelser inden for fællesfunktionerne, herunder bibliotekerne.

### *Resultater*

I KUBIS-aftalen af december 2007 blev det nedfældet, at der i begyndelsen af 2011 skulle gennemføres en midtvejsevaluering af, hvordan ordningen havde fungeret. Denne evaluering blev gennemført i 2010, og den til formålet nedsatte styregruppe for midtvejsevalueringen afgav sin rapport i november 2010. Overordnet viste evalueringen, at KUBIS-samarbejdet samlet set havde været en fordel for begge institutioner og for brugerne. Samtidig kom styregruppen med en række anbefalinger om justeringer af samarbejdet i forbindelse med dets videreførelse fra 2013.

Anbefalingerne vedrørte bl.a. en bedre styring af biblioteks- og informationsressourcernes fordeling mellem fakulteterne på universitetet, en enklere ledelsesmodel, hvad angår faglig og tjenstlig ledelse, samt mere robuste kommunikationsstrukturer i KUBIS.

### *Vurdering*

Gennem KUBIS-samarbejdet er det trods nedskæringer navnlig i universitetets del af KUBIS lykkedes at skabe en række forbedringer til glæde for forskere og studerende ved universitetet. Der er foretaget en gennemgribende omlægning af licenser til elektroniske tidsskrifter, så langt flere på universitetet i dag har adgang. Brugen af de elektroniske vidensressourcer stiger fortsat, og ca. 50 separate onlinekataloger er i dag samlet i et stort fælleskatalog, som er tilgængeligt for alle på universitetet. Endelig er åbningstiderne udvidet på mange adresser, og antallet af studiepladser er udvidet markant.

Disse resultater skal sammen med den afsluttede midtvejsevaluering danne grundlaget om arbejdet med at skabe den organisatoriske ramme og målsætningerne for KUBIS 2, dvs. den bibliotekskonstruktion, der pr. 1. januar 2013 skal afløse den nuværende.

### **Forbedring af den fysiske magasinerings af samlingerne**

#### *Baggrund*

Tilvejebringelse af den fornødne magasinkapacitet er en betydelig udfordring for Det Kongelige Bibliotek. Det gælder kvantitativt på grund af generel tilvækst i samlingerne, og det gælder kvalitativt, fordi Nationalbibliotekets samlinger kræver særlige klimastyrede magasiner, hvor luftfugtighed og temperatur afpasses efter materialets karakter.

Ved kontraktens indgåelse var målet, at 25 hyldekilometer af nationalbibliotekets samlinger skulle være flyttet fra bevaringsmæssigt uegnede lokaler til korrekt klima inden udgangen af 2009.

#### *Resultater*

Nedenstående tabel viser den samlede magasinsituationen ved kontraktens begyndelse sammenholdt med situationen ved dens afslutning.

#### **Hyldekapacitet 2007 – 2010**

	<b>Situationen pr. 1. januar 2007</b>	<b>Situationen pr. 31. december 2010</b>
Samlet kapacitet	203 hyldekilometer	207 hyldekilometer
Heraf korrekt klima til NB-samlinger	2,5 hyldekilometer	27,5 hyldekilometer
Heraf kapacitet til vækst	8 hyldekilometer fordelt på flere adresser	7 hyldekilometer fordelt på flere adresser

Som det fremgår af tabellen, er resultatmålet fra kontrakten opfyldt, idet mængden af korrekt opbevaret materiale fra Nationalbiblioteket er steget med 25 hyldekilometer til i alt 27,5 hyldekilometer. Dette skal dog sammenholdes med, at Nationalbibliotekets samlinger har et omfang af i alt ca. 107 hyldekilometer ved udgangen af 2010.

Tabellen viser også, at biblioteket på trods af en vis tilvækst i magasinkapacitet, og på trods af at biblioteket i perioden har kasseret 7,2 hyldekilometer fra universitetsbibliotekets samlinger, er tæt på at have opbrugt magasinkapaciteten.

#### *Økonomi*

Både som led i opfyldelsen af dette kontraktmål og som følge af andre ændringer af bibliotekets lokaleforhold, har biblioteket i kontraktperioden flyttet samlinger svarende til 52 hyldekilometer. Følgende adresser er blevet forladt: Njalsgade 80, Lundtoftemagasinet og opbevaringen hos Recall. Følgende adresser er blevet taget i anvendelse: Njalsgade 112, etape II, Gothersgade 140, bibliotekets del af Det Danske Filminstituts nitratmagasin og Juridisk Fakultetsbibliotek.

Benyttelsen af Fiolstræde-bygningen er ændret og reduceret, sådan at biblioteket nu alene anvender ledig hyldekapacitet i bygningen til opbevaring af 2 hyldekilometer lavfrekvente samlinger. Bygningen som sådan er i øvrigt overgået til universitetets brug (administration og læsepladser til specialestudierende).

I alt har de nævnte flytninger kostet i underkanten af 5,0 mio. kr. Langt den største del heraf vedrører betaling til flyttefirmaer, som er valgt efter udbud. Flytteomkostningerne bestemmes i øvrigt af flytningernes kompleksitet samt af de sikringsmæssige foranstaltninger, som materialet skal omgærdes med.

### *Vurdering*

Ved kontraktperiodens afslutning var den besluttede forbedring af opbevaringen af de nationale samlinger gennemført. Samtidig kan det dog konstateres, at størstedelen af de nationale samlinger fortsat ikke er magasineret bevaringsmæssigt tilfredsstillende, og at bibliotekets ledige kapacitet generelt er under pres. En del af disse udfordringer løses midlertidigt ved, at biblioteket fra medio 2011 kan flytte 25 hyldekilometer af de nationale samlinger i ledige magasiner, som er opført til Statens Arkiver. Derudover er det aftalt med Kulturministeriet, at arbejdet med at projekttere en varig løsning for den resterende del af de nationale samlinger igangsættes snarest.

## **Retrokonvertering af Det Kongelige Biblioteks hovedsamlings kataloger – status 2010**

### *Baggrund*

Over en tyveårig periode har Det Kongelige Bibliotek målbevidst arbejdet for at gøre kortkataloger og registranter over bibliotekets samlinger søgbare i bibliotekssystemet REX. For de mest brugte samlinger er de bibliografiske poster desuden efterfølgende blevet forsynet med beholdningsdata, så materialet direkte kan bestilles i REX.

### *Resultater*

Kortkatalogen over de moderne danske samlinger udgivet efter 1959 og udenlandske samlinger erhvervet efter 1949, der var registret på maskinskrevne trykte kort efter ensartede regler, var de første kataloger, der kom i REX i 1990'erne. Metoden til retrokonvertering var skanning, OCR-behandling og formatering til MARC-poster.

I perioden 2001 til 2010 er de to mest omfattende ældre kataloger over Det Kongelige Biblioteks hovedsamlings blevet retrokonverteret. Det drejer sig om Danske 1. og 2. Samling, der indeholder de nationale danske samlinger trykt frem til 1959, og Udenlandske Afdelings Ældre Samling, der indeholder bibliotekets udenlandske accession trykt til 1949.

For Danske 1. og 2. Samlings vedkommende har udgangspunktet været en skanning, OCR-behandling og maskinformatering af indførslerne i Bibliotheca Danica<sup>2</sup> og i Omarbejdelsen.<sup>3</sup>

---

<sup>2</sup> Bibliotheca Danica dækker danske tryk frem til 1840.

<sup>3</sup> Omarbejdelsen er en nyere maskinskrevne omskrivning af katalogkort fra 1840 og frem til 1959

Efterfølgende er alle katalogkort i den håndskrevne alfabetiske katalog for Danske Samling blevet sammenholdt med de maskinformaterede poster.

For Udenlandske Afdelings Ældre Samlings vedkommende dannede de håndskrevne systematiske protokolle udgangspunktet for retrokonverteringen. Protokollerne blev indtastet af et eksternt bureau, og posterne blev herefter maskinformateret. Efterfølgende er alle poster blevet korrekturlæst.

### *Økonomi*

Den nævnte retrokonvertering i perioden 2001 til 2010 af Danske 1. og 2. samling og Udenlandske Afdelings Ældre samling har kostet i størrelsesordenen 24 mio. kr. Finansieringen er tilvejebragt via bevillinger fra Styrelsen for Bibliotek og Medier, Kulturministeriet samt fra bibliotekets egne finanslovsmidler.

### *Vurdering*

Fra 2010 er alle Det Kongelige Biblioteks trykte hovedsamlingers kataloger nu er tilgængelige for opslag i REX. Dette betyder, at bibliotekets digitale katalog i dag rummer over 2 mio. katalogposter over materiale, der kan bestilles digitalt. Dette er en betydelig lettelse for lånerne, som kan benytte katalogapparatet uafhængig af tid og sted.

## **Kassationsprojektet**

### *Baggrund*

Kassationsprojektet blev sat i værk som et led i resultatkontrakten 2007-2010. Formålet med projektet var at udarbejde en kassationspolitik med henblik på at nedbringe behovet for magasinplads i universitetsbiblioteket. Kravene til biblioteket var, at der i kontraktperioden skulle afprøves to forskellige grundmetoder til kassation, og at der skulle udarbejdes økonomiske modeller med henblik på udarbejdelse af en færdigimplementeret kassationspolitik. Desuden skulle der kasseres minimum 150.000 bind i kontraktperioden.

### *Resultater*

I løbet af projektperioden er der afprøvet fire modeller for kassation:

Metode	Sum af Enheder	Sum af Meter
1. Kassation af fysiske tidsskrifter, hvor elektroniske foreligger	153.700	4.300
2. Kassation af dubletter	3.100	100
3. Kassation på grund af manglende brug	326.800	2.700
4. Kassation af bøger	3.900	100
Hovedtotal	487.500	7.200

Der er altså kasseret væsentligt flere bind end de i kontrakten forudsatte 150.000.

Ud over de faktisk gennemførte kassationer blev mulighederne for en kassation af slaviske bøger ud fra individuel vurdering undersøgt. Selv om den simplest tænkelige metode var på tale, var omkostningerne for høje, og dette delprojekt blev derfor forladt.

Der er udarbejdet såvel en kassationspolitik som en formel, der kan benyttes ved beregning af, om et påtænkt projekt er økonomisk rentabelt. Det må således konstateres, at samtlige krav til kassationsprojektet er opfyldt.

#### *Økonomi*

Biblioteket fik via resultatkontrakten 1,5 mio. kr. til gennemførelsen af projektet. Herudover har biblioteket medfinansierede projektet med 0,3 mio. kr. Disse midler blev anvendt således:

Formål	Mio. kr.
Projektledelse, herunder forberedelse af de forskellige projekter, diverse opfølgning m.v.	0,2
Almindelig ledelse og magasinstyring	0,1
Konkrete projekter, herunder katalogarbejde, fysisk kassation og bortskaffelse	1,5
I alt	1,8

#### Vurdering

Den kassation, som har fundet sted som led i projektet, har været med til at sikre, at biblioteket fortsat har en lille buffer af ledig magasin kapacitet til vækst. De 7,2 kilometer, der blev kasseret, svarer således stort set til den ledige kapacitet ved udgangen af 2010.

Samtidig vil resultaterne af projektet blive brugt ved tilrettelæggelsen af fremtidige kassationer.

### 3. Regnskab

#### 3.1. Anvendt regnskabspraksis

Regnskabspraksis tager udgangspunkt i de regnskabsregler og principper, der fremgår af regnskabsbekendtgørelsen og de nærmere retningslinjer i Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning. Årsrapporten 2010 er opstillet efter disse regler og principper med følgende afvigelser/specifikationer i forhold til regelsættet:

- reoler afskrives efter dispensation fra Økonomistyrelsen lineært over 10 år.
- installationer med særligt højt teknologiindhold afskrives efter dispensation fra Kulturministeriet over 10 år i stedet for 20 år

Regnskabsoplysningerne, der anvendes i årsrapporten, er, hvor det er muligt, baseret på SKS.

For så vidt angår opgørelse af indtægter og udgifter fordelt på produkter/opgaver (tabel 6) er lønomkostningerne til bibliotekets hovedprodukter fordelt ved tidsregistrering, mens øvrige driftsudgifter og indtægter er fordelt direkte på hovedprodukterne ved hjælp af konteringsoplysningerne i Navision. Indirekte omkostninger i form af generel IT er dog fordelt proportionalt på de øvrige hovedprodukter proportionalt med de afholdte udgifter. For så vidt angår indtægtsført bevilling er den ikke bogført på produkterne. Fordelingen på produkter er derfor foretaget skønsmæssigt.

#### 3.2. Resultatopgørelse

Omstående tabel 10 viser resultatopgørelsen for Det Kongelige Bibliotek i 2010 sammenholdt med 2009. Endvidere vises budgettet for 2011, der svarer til rammen på 2011-finansloven.

Som det fremgår af tabellen, er posten af- og nedskrivninger steget fra 2009 til 2010. Det skyldes især en ekstraordinær nedskrivning på 1,5 mio. kr. i forbindelse med udbedring af Fiskens tag på Slotsholmen. Taget, der havde været utæt siden bygningens opførelse, blev efter aftale med Kulturministeriet nedskrevet i regnskabet efter udbedring af manglerne ved taget i 2009 og 2010.

Nedskrivningen svarede til tagets andel af den aktiverede bygnings værdi beregnet på baggrund af den oprindelige tagentreprises forholdsmæssige andel af de samlede byggeudgifter.

Omstående tabel 11 viser resultatdisponeringen. Som det fremgår, er Det Kongelige Bibliotek blevet pålagt et bevillingsportfald på 0,1 mio. kr. Baggrunden er, at Finansministeriet besluttede, at institutionernes overførte overskud fra 2009 skulle reduceres på grund af overflytningen af medarbejdere til ØSC.

**Table 10: Resultatopgørelse**

Mio. kr., løbende priser note:	Regnskab 2009	Regnskab 2010	Budget 2011
<b>Ordinære driftsindtægter</b>			
<i>Indtægtsført bevilling</i>			
Bevilling	-340,6	-336,5	-330,9
Anvendt af tidligere års reserverede bevillinger	-5,9	-7,5	-2,8
Reserveret af indeværende års bevillinger	7,6	4,5	-4,5
<b>Indtægtsført bevilling i alt</b>	<b>-338,9</b>	<b>-339,5</b>	<b>-338,2</b>
Salg af varer og tjenesteydelser	-22,5	-24,9	-4,6
Tilskud til egen drift	-11,0	-8,7	-6,0
Gebyrer	0,0	0,0	0,0
<b>Ordinære driftsindtægter i alt</b>	<b>-372,4</b>	<b>-373,1</b>	<b>-348,8</b>
<b>Ordinære driftsomkostninger</b>			
Ændring i lagre	0,0	0,0	0,0
<i>Forbrugsomkostninger</i>			
Husleje	3,5	3,6	3,6
<b>Forbrugsomkostninger i alt</b>	<b>3,5</b>	<b>3,6</b>	<b>3,6</b>
<i>Personaleomkostninger</i>			
Lønninger	158,0	157,9	161,4
Andre personaleomkostninger	0,2	0,3	0,3
Pension	23,0	23,6	24,1
Lønrefusion	-8,0	-7,9	-8,1
<b>Personaleomkostninger i alt</b>	<b>173,2</b>	<b>173,9</b>	<b>177,8</b>
Af- og nedskrivninger	26,7	27,2	26,5
Andre ordinære driftsomkostninger	142,9	139,8	106,6
<b>Ordinære driftsomkostninger i alt</b>	<b>346,3</b>	<b>344,5</b>	<b>314,5</b>
<b>Resultat af ordinær drift</b>	<b>-26,1</b>	<b>-28,6</b>	<b>-34,3</b>
<b>Andre driftsposter</b>			
Andre driftsindtægter	-12,2	-10,8	-2,8
Andre driftsomkostninger	0,3	1,1	0,5
<b>Resultat før finansielle poster</b>	<b>-38,0</b>	<b>-38,3</b>	<b>-36,6</b>
<b>Finansielle poster</b>			
Finansielle indtægter	-0,1	-0,1	-0,1
Finansielle omkostninger	38,0	37,2	36,7
<b>Resultat før ekstraordinære poster</b>	<b>-0,1</b>	<b>-1,2</b>	<b>0,0</b>
<b>Ekstraordinære poster</b>			
Ekstraordinære indtægter	0,0	0,0	0,0
Ekstraordinære omkostninger	0,0	0,0	0,0
<b>Årets resultat</b>	<b>-0,1</b>	<b>-1,2</b>	<b>0,0</b>

**Table 11: Resultatdisponering**

Mio. kr., løbende priser note:	Regnskab 2009	Regnskab 2010	Budget 2011
Disponeret til bortfald	0,0	0,1	0,0
Disponeret til reserveret egenkapital	0,0	0,0	0,0
Disponeret udbytte til statskassen	0,0	0,0	0,0
Disponeret til overført overskud	0,1	1,1	0,0

### 3.3. Balancen

Tabel 12 viser Det Kongelige Biblioteks omkostningsbaserede balance.

Tabel 12: Balancen

<b>Aktiver</b>	<i>Primo</i>	<i>Ultimo</i>	<b>Passiver</b>	<i>Primo</i>	<i>Ultimo</i>
note:	2010	2010	note:	2010	2010
<b>Anlægsaktiver:</b>			<b>Egenkapital</b>		
<i>Immaterielle anlægsaktiver</i>			Reguleret egenkapital (startkapital)	5,3	5,3
<b>1</b>			Opskrivninger	0,0	0,0
Færdiggjorte udviklingsprojekter	0,3	0,2	Reserveret egenkapital	0,0	0,0
Erhvervede koncenssioner, patenter, licenser m.v.	1,5	1,0	Bortfald af årets resultat	0,0	0,1
Udviklingsprojekter under opførelse	0,0	0,2	Udbytte til staten	0,0	0,0
<b>Immaterielle anlægsaktiver i alt</b>	<b>1,7</b>	<b>1,4</b>	Overført overskud	6,0	7,1
<b>2</b>			<b>Egenkapital i alt</b>	<b>11,3</b>	<b>12,5</b>
<i>Materielle anlægsaktiver</i>			<b>Hensatte forpligtelser</b>	<b>4,0</b>	<b>1,8</b>
Grunde, arealer og bygninger	719,5	710,9	<i>Langfristede gældsposter</i>		
Infrastruktur	0,0	0,0	FF4 Langfristet gæld	741,1	735,2
Transportmateriel	0,4	0,3	FF6 Bygge og IT-kredit	8,1	0,0
Produktionsanlæg og maskiner	1,0	0,8	Donationer	4,6	3,5
Inventar og IT-udstyr	23,2	18,4	Prioritetsgæld	0,0	0,0
Igangværende arbejder for egen regning	8,1	3,8	Anden langfristet gæld	0,0	0,0
<b>Materielle anlægsaktiver i alt</b>	<b>752,1</b>	<b>734,1</b>	<b>Langfristet gæld i alt</b>	<b>753,8</b>	<b>738,7</b>
Statsforskrivning	5,3	5,3	<i>Kortfristede gældsposter</i>		
Øvrige finansielle anlægsaktiver	0,0	0,0	Leverandører af varer og tjenesteydelser	28,4	32,4
<b>Finansielle anlægsaktiver i alt</b>	<b>5,3</b>	<b>5,3</b>	Anden kortfristet gæld	5,8	3,4
<b>Anlægsaktiver i alt</b>	<b>759,1</b>	<b>740,8</b>	Skyldige feriepenge	24,8	24,6
<b>Omsætningsaktiver:</b>			Reserveret bevilling	10,3	7,3
Varebeholdning	0,0	0,0	Igangværende arbejder for fremmed regning	0,1	0,5
Tilgodehavender	40,9	22,2	Periodeafgrænsningsposter	0,0	0,0
Værdipapirer	0,0	0,0	<b>Kortfristet gæld i alt</b>	<b>69,5</b>	<b>68,2</b>
<i>Likvide beholdninger</i>			<b>Gæld i alt</b>	<b>823,3</b>	<b>806,9</b>
FF5 Uforrentet konto	52,8	36,7	<b>Passiver i alt</b>	<b>838,6</b>	<b>821,1</b>
FF7 Finansieringskonto	-14,8	21,3			
Andre likvider	0,6	0,1			
<b>Likvide beholdninger i alt</b>	<b>38,6</b>	<b>58,1</b>			
<b>Omsætningsaktiver i alt</b>	<b>79,5</b>	<b>80,3</b>			
<b>Aktiver i alt</b>	<b>838,6</b>	<b>821,1</b>			

### 3.4. Egenkapitalforklaring

Omstående tabel 13 viser egenkapitalforklaringen.

**Tabel 13: Egenkapitalforklaring**

Mio. kr., løbende priser note:	2009	2010
<b>Egenkapital primo R-året</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
Startkapital primo	5,3	5,3
+Ændring i startkapital	0,0	0,0
Overført overskud primo	6,0	6,0
+Primoregulering/flytning mellem bogføringskredse	0,0	0,0
+Regulering af det overførte overskud	0,0	0,0
+Overført fra årets resultat	0,1	1,2
- Bortfald af årets resultat	0,0	-0,1
- Udbytte til staten	0,0	0,0
<b>Overført overskud ultimo</b>	<b>6,0</b>	<b>7,1</b>
<b>Egenkapital ultimo R-året</b>	<b>11,3</b>	<b>12,4</b>

Som det fremgår, er Det Kongelige Bibliotek blevet pålagt et bortfald af årets resultat på 0,1 mio. kr., jf. også redegørelsen under resultatdisponeringen. Det bemærkes, at tabellen viser egenkapitalen i SKS ultimo året. Egenkapitalen i Navision er 0,1 mio. kr. større pr. ultimo. Dette skyldes retningslinjerne for konteringen af bevillingsbortfaldet i Statens Kontoplan. Ifølge kontoplanen skal bortfaldet konteres som en del af egenkapitalen i regnskabsåret. Egenkapitalen stemmer først med SKS i nyt år, efter at bortfaldet er afregnet likviditetsmæssigt.

### 3.5. Opfølgning på likviditetsordningen

Tabel 14 viser Det Kongelige Biblioteks udnyttelse af lånerammen pr. 31/12 2010. Biblioteket har en låneramme på 818,2 mio. kr. på finansloven. Denne er på intet tidspunkt blevet overskredet i regnskabsåret.

**Tabel 14: Udnyttelse af låneramme**

Mio. kr., løbende priser	2010
Saldo på FF4 pr. 31. december 2010	735,2
Låneramme pr. 31. december 2010	818,2
Udnyttelsesgrad i procent	89,9%

Øvrige likviditetsregler er ligeledes overholdt.

### 3.6. Opfølgning på lønsumsloft

Tabel 15 viser, at Det Kongelige Bibliotek har overholdt sit lønsumsloft på finansloven.

**Tabel 15: Opfølgning på lønsumsloft § 21.31.13.**

Mio. kr., løbende priser	2010
Lønsumsloft FL	172,4
Lønsumsloft inkl. TB/aktstykker	172,7
Lønforbrug under lønsumsloft	160,1
<b>Difference</b>	<b>12,6</b>
Akkumuleret opsparing ultimo 2009	45,2
<b>Akkumuleret opsparing ultimo 2010</b>	<b>57,8</b>

### 3.7. Bevillingsregnskabet

Tabel 16 viser bevillingsregnskabet for 2010. Budgettal er hentet fra finansloven.

**Tabel 16: Bevillingsregnskab (§ 31.31.13.)**

Mio. kr., løbende priser	Regnskab 2009	Budget 2010	Regnskab 2010	Difference	Budget 2011
Nettoudgiftsbevilling	-340,6	-336,5	-336,5	0,0	-330,9
Nettoforbrug af reservation	1,7	-10,3	-3,0	-7,3	-7,3
Indtægter	-45,8	-13,4	-44,5	31,1	-13,5
<b>Indtægter i alt</b>	<b>-384,7</b>	<b>-360,2</b>	<b>-384,0</b>	<b>23,8</b>	<b>-351,7</b>
Udgifter	384,6	360,2	382,8	-22,6	351,7
<b>Årets resultat</b>	<b>-0,1</b>	<b>0,0</b>	<b>-1,2</b>	<b>1,2</b>	<b>0,0</b>

Sammenholdes regnskabsresultatet i 2010 med budgettet i henhold til finansloven, er der redegjort for afvigelsen på reserveret bevilling i afsnit 1.4.2. Merudgifterne i forhold til budgettet på 22,6 mio. kr. opvejes af merindtægterne på 31,1 mio. kr. og afspejler navnlig en højere aktivitet på de indtægtsdækkede og tilskudsfinansierede områder end forudsat i finansloven

#### 4. Påtegning af det samlede regnskab

##### Årsrapporten omfatter

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som Det Kongelige Bibliotek, CVR-nr. 28 98 88 42, er ansvarlig for, dvs. 21.31.13. Det Kongelige Bibliotek, Nationalbibliotek og Københavns Universitetsbibliotek, herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2010.

##### Påtegning

Der tilkendegives hermed:

1. At årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende.
2. At de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåelse af aftaler og sædvanlig praksis.
3. At der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

Sted, dato

Kbh., d. 5. 4. 2011

Underskrift



Direktør Erland Kolding Nielsen

Sted, dato

Kbh 12/4 2011

Underskrift



Departementschef Karoline Prien Kjeldsen

## 5. Bilag til årsrapporten

### Note 1: Immaterielle anlægsaktiver

Mio. kr.	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	I alt
Primobeholdning	1,1	4,7	5,9
Opskrivning	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 1.1.2010 (før afskr.)	1,1	4,7	5,9
Tilgang	0,0	0,6	0,6
Afgang	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 31.12.2010 (før afskr.)	1,1	5,3	6,4
Akk. afskrivninger	1,0	4,2	5,2
Akk. nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Akk. af- og nedskrivninger 31.12.2010	1,0	4,2	5,2
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2010	0,2	1,0	1,2
Årets afskrivninger	0,1	1,0	1,1
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	0,1	1,0	1,1
Afskrivningsperiode/år	3	3	

	Udviklingsprojekter under opførelse
Primosaldo pr. 1.1 2010	0,0
Tilgang	0,2
Nedskrivninger	0,0
Afgang	0,0
Kostpris pr. 31.12.2010	0,2

**Note 2: Materielle anlægsaktiver**

Mio. kr.	Grunde, arealer og bygninger	Produktionsanlæg og maskiner	Transportmateriel	Inventar og IT-udstyr	I alt
Primobeholdning	786,5	1,9	0,9	41,2	830,5
Opskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 1.1.2010 (før afskr.)	786,5	1,9	0,9	41,2	830,5
Tilgang	12,0	0,2	0,0	1,4	13,5
Afgang	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 31.12.2010 (før afskr.)	798,4	2,1	0,9	42,6	844,0
Akk. afskrivninger	86,1	1,3	0,6	24,2	112,2
Akk. nedskrivninger	1,5	0,0	0,0	0,0	1,5
Akk. af- og nedskrivninger 31.12.2010	87,6	1,3	0,6	24,2	113,7
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2010	710,9	0,8	0,3	18,4	730,3
Årets afskrivninger	19,1	0,0	0,1	6,2	25,4
Årets nedskrivninger	1,5	0,4	0,0	0,0	1,9
Årets af- og nedskrivninger	20,6	0,4	0,1	6,2	27,3
Afskrivningsperiode/år	50/20/10	5	5	5/3	

	I gang-værende arbejder for egen regning
Primosaldo pr. 1.1. 2010	8,1
Tilgang	7,8
Nedskrivninger	0,0
Overført til færdige materielle anlægsaktiver	12,0
Kostpris pr. 31.12.2010	3,8

**Bilag 1: Akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed**

Løbende priser, Mio. kr.	Ultimo 2007	Ultimo 2008	Ultimo 2009	Ultimo 2010
Kort og Billedafdelingen	0,2	0,1	0,2	0,3
Fotografisk Atelier	0,2	0,5	0,7	0,8
Digitaliseringsydelse	0,2	0,8	1,2	1,4
Bevaringsafdelingen	0,3	0,7	1,0	1,5
Administrationsafdelingen	0,0	0,0	0,0	0,0
Driftsafdelingen	0,0	0,0	0,0	0,0
Sikringsafdelingen	0,1	0,2	0,4	0,6
IT-afdelingen	1,3	2,0	2,4	2,9
Procesafdelingen	0,1	0,2	0,5	0,6

**Bilag 2a: Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed (underkonto 95)**

Løbende priser, Mio. kr.	Modtagne tilskud	Udgift
Dansk Center for Musikudgivelse (tipsmidler)	2,0	2,0
Carl Nielsen Brevudgaven	0,7	0,7
Dansk Center for Musikudgivelse (fonde)	0,7	0,7
Anna og Michael Anchers breve	0,6	0,6
Arkitekternes fotografier 1839 - 1900	0,5	0,5
Børge Houmann	0,4	0,4
CLARIN	0,4	0,4
Nationalbiblioteket i Bhutan (Danida)	0,3	0,3
Forskningsprojektet Midt i en poptid	0,3	0,3
PLANETS	0,3	0,3
Øvrige	1,4	1,4
<b>I alt</b>	<b>7,6</b>	<b>7,6</b>

**Bilag 2b: Andre tilskudsfinansierede aktiviteter (underkonto 97)**

Løbende priser, Mio. kr.	Modtagne tilskud	Udgift
Bevaring og digitalisering af bladtegninger	1,0	1,0
DiamantEnsemblet	0,6	0,6
Digitalisering af David Simonsens samling	0,5	0,5
Europeana Connect	0,5	0,5
Digitalisering af lydbånd	0,4	0,4
Ezproxy	0,4	0,4
Udstilling: "Undercover"	0,3	0,3
Udstilling: "Portrætter i dansk bladtegning"	0,3	0,3
Mødet med brugeren - Brugerkaravanen	0,3	0,3
Flådeudstilling	0,3	0,3
Øvrige	2,1	2,1
<b>I alt</b>	<b>6,7</b>	<b>6,7</b>

## Bilag 3: Vægtet målopfyldelse i forhold til resultatkontrakten

Område	Mål	2007		2008		2009		2010	
		Procent	Vægt	Procent	Vægt	Procent	Vægt	Procent	Vægt
Nationalbiblioteks-service	1. Øget kvalitet og volumen af særlige materialetyper under Nationalbiblioteket	100	4	100	4	100	4	100	4
	2. Udbygning af digitale samlinger	100	10	100	7,5	100	7,5	100	6
	3. Bevaring af den fysiske kulturarv	100	12,5	100	12,5	95	12,5	100	10
	4. Videreudvikling af det hybride bibliotek	0	7,5	100	5	100	7,5	100	5
	5. Videreudvikling og prioritering af nationalbibliotekets vejledning og personlige betjening	-	0	100	10	-	0	100	10
	6. Fastholdelse af et højt aktivitetsniveau for kulturformidling	100	8	100	4	100	5,5	98	5
Nationalbiblioteks-forskning	7. Forskningspublicering	100	4	100	3	100	4	100	6
	8. Forskningsformidling	100	4	100	4	100	4	100	4
Universitetsbiblioteks-service	9. Øgede informationsressourcer	100	5	100	5	100	5	100	5
	10. Kassationspolitik med henblik på øget magasinplads	100	5	100	5	100	5	100	5
	11. Øget benyttelse af elektroniske ressourcer	100	7,5	100	7,5	100	7,5	100	7,5
	12. Effektiv lånervejledning	100	2,5	100	2,5	100	2,5	100	2,5
	13. Udvidelse af læringsrum for de studerende	96,5	25	87	25	100	25	100	25
	14. Flere deltagere i brugeruddannelsen	50	5	Udgået	0	Udgået	0	Udgået	0
Fællesfunktioner	15. Forbedring af den fysiske magasinering af samlingerne	-	0	-	0	-	0	100	5
<b>Vægtet målopfyldelse i alt</b>		<b>89,1</b>	<b>100</b>	<b>96,6</b>	<b>95</b>	<b>99,3</b>	<b>90</b>	<b>99,9</b>	<b>100</b>

Note: Vægtene summer ikke til 100 i flere af resultatkontraktårene. Dette skyldes aftalte ændringer (udgåede mål eller forskudt rapportering) med Kulturministeriet. Beregningen af den vægtede målopfyldelse er i alle tilfælde beregnet på grundlag af den faktiske sum af vægte.

## Bilag 4: Særbevilling til fysisk bevaring

### Baggrund

Det Kongelige Biblioteks bevaringsindsats for de fysiske samlinger er prioriteret i tre indsatsområder:

- Forebyggende bevaring, der omfatter alle de aktiviteter, der er forbundet med forebyggelse af nedbrydning af genstandene
- Aktiv bevaring (konservering og emballering), der har til formål at stabilisere eller genskabe genstanden i dens fysiske form samt ompakning i syrefri materialer
- Substitution, der omfatter fremstilling af erstatningskopier af genstande, der er i fare for at gå helt tabt

Det Kongelige Bibliotek havde i 2010 i alt 8,0 mio. kr. til rådighed vedrørende udmøntningen af Kulturministeriets bevaringsplan, jf. tabellen nedenfor

#### Oversigt over budget og anvendelse af midler i medfør af kulturbevaringsplanen

Mio. kr., 2010 priser	Budget	Regnskab	Afvigelse
Projekt	2010	2010	2010
Forebyggende bevaring	2,0	0,9	1,1
Aktiv bevaring	5,6	4,8	0,8
Substitution	0,4	0,3	0,1
Budgetteret videreførsel til næste år	0,0	2,0	-2,0
I alt	8,0	8,0	0,0

\*ud af budgetteret videreførsel til 2011 er 1,8 mio. kr. reserveret til magasinindflytning i kalvebod Brygge

Ved skrivelser fra Kulturministeriet af 10. juni og 14. juni blev Det Kongelige Bibliotek pålagt dispositionsbegrænsninger, som bl. a. indebærer at 1,8 mio. af særbevillingen til fysisk bevaring blev indefrosset. Som følge heraf blev der udarbejdet en revideret handlingsplan for 2010, hvor en række ikke-disponerede projekter, som var planlagt til 2. halvdel af 2010, blev sat i bero med henblik på eventuel senere gennemførelse.

Denne rapport bygger på den reviderede handlingsplan og omtaler kun omdisponeringerne og opbremsningen i det omfang, at det er relevant for at forstå årets resultater.

### Den forebyggende indsats

Det Kongelige Bibliotek er i 2008 og 2009 flyttet ind i nye klimastyrede magasiner. Det gælder frostmagasinet til nitratnegativer i St.Dyrehave, det kolde fotomagasin i Njalsgade 112, samt det kølige bogmagasin, ligeledes i Njalsgade 112. Med de nye magasiner er der tale om en klar forbedring af bevaringsforholdene.

Den forebyggende indsats har i 2010 haft fokus på, at de nye magasiner er kommet sikkert i drift set fra et bevaringssynspunkt. Bl.a. foreligger der nu retningslinier for bevaringsmæssig korrekt ekspedition fra de kølige bogmagasiner i Njalsgade 112. For tre samlingsafdelinger er der gennemført bevaringskurser for alle medarbejdere. Den årlige magasintilsynsrapport for Nationalbibliotekets magasiner er også udarbejdet i 2010 og er fulgt op med rådgivning i det omfang, det har været nødvendigt. Derudover har Bevaringsafdelingen testet en række stempelblæk og har udpeget stempelblæk i egnet kvalitet til ejermærkestempling af samlingerne.

#### *Aktiv indsats*

Den aktive indsats i 2010 var planlagt efter bibliotekets overordnede plan om indflytning i nye klimastyrede magasiner i Kalvebod Brygge 32 i 2011-2012 samt om at forberede danske bøger 1601-1700 til et digitaliseringsprojekt i samarbejde med firmaet ProQuest. Med justeringer er denne plan fastholdt også efter dispositionsbegrænsningen, hvilket der redegøres for nedenfor.

I tabellen nedenfor er de i 2010 gennemførte projekter oplyst med en angivelse af resultatet for den samlede indsats i form af konserverede og emballerede enheder. Af de gennemførte projekter skal især nævnes det første projekt vedrørende danske bøger fra perioden 1601-1700, hvor disse bliver tilstandsvurderet, emballeret og konserveret samtidig med, at de bliver forberedt til et digitaliseringsprojekt med ProQuest for netop denne samling, hvilket medfører en rationalisering af arbejdet. Da dette projekt er højt prioriteret og vil strække sig over perioden 2010-12, har det medført en nedprioritering af projektet "Konservering af daguerreotypier", som ved igangsætningen af konserveringen af de danske tryk blev udsat til efter afslutning af denne konserveringsopgave.

I Specialsamlingerne har konserveringen både rettet sig mod nogle få genstande, som har været meget tidskrævende, men har samtidig rettet sig mod hele samlinger, hvor alle genstande er gennemgået og konserveret efter behov. For ad hoc konserveringen gælder, at den udelukkende gennemføres, hvis behandlingen virker forebyggende ved den efterfølgende proces, hvad enten det gælder udlån, udstilling eller digitalisering. Øvrige konserveringsbehov løses med en stabiliserende æske.

Emballeringsindsatsen har fokuseret på at gennemføre de planlagte projekter, men har også sikret den korrekte emballering i æsker for Arvid Meyers samling af materiale om jazz, som er nyindflyttet.

<b>Hovedsamlingerne (bøger og tidsskrifter)*</b>	
Tilstandsvurdering, emballering og konservering <ul style="list-style-type: none"><li>• Særligt skadede danske tryk fra perioden 1601-1700. I gang.</li></ul>	539 enheder konserveret, 4.383 enheder emballeret
Tilstandsvurdering og emballering <ul style="list-style-type: none"><li>• Storfolianter i Ældre Samling (Nørre Alle). Gennemført. (Udsat i 2009)</li></ul>	

<b>Specialsamlingerne og Dansk Folkemindesamling* (manuskripter, kort, billeder, noder)</b>	
<p>Tilstandsvurdering og emballering</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Johannes V. Jensens Samling. Gennemført (Udsat i 2009).</li> <li>• Knud Rasmussens Samling. Gennemført.(Udsat i 2009)</li> <li>• Folianter i Kall og Uldall's Samlinger. Gennemført. (Udsat i 2009)</li> <li>• Stærkt skadet materiale i forbindelse med flytning af nitratnegativer fra Luftfotosamlingens nitratcontainer til nybygget koldt magasin i Store Dyrehave. Gennemført. (100 % af samlingen er hermed færdiggjort).</li> <li>• Orientalisk Samling: Tilstandsvurdering og emballering. Gennemført</li> <li>• Judaistisk Samling: Ældre jiddisch og jiddica. Gennemført.</li> </ul> <p>Konservering.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Hovedsamlingen af nodemanuskripter, Indbinding af Sylfiden. Gennemført.</li> </ul>	<p>Negativer: 22.355 negativer ompakket i æsker (sekundær emballering)</p> <p>Biblioteksenheder: 587 enheder konserveret, 47.409 enheder emballeret</p>

\*) I tallene indgår efterspørgselsstyret emballering og konservering.

Dispositionsbegrænsningen fik konsekvenser for nogle af de planer for aktiv bevaring, som er omtalt side 32-33 i Årsrapport 2009, idet det var nødvendigt at udsætte i alt seks delprojekter til 2010 på grund af mangel på kvalificerede ansøgere til ledige stillinger. Efter dispositionsbegrænsningen i juni måned 2010 er status for disse projekter nu:

- Emballeringsprojekt i hovedsamlingerne (storfolianter i Danske 1.-2. Samling) er udsat til 2011
- Arbejdet med nodeværket til operaen Aladdin, bd. 3-4, af komponist C.F.E. Horneman er udsat til 2011ff.
- Fire øvrige delprojekter er gennemført

### *Substitution*

Sikkerhedskopiering af nedbrydningstruede acetat- og nitratnegativsamlinger fortsatte i 2010, hvor arbejdet med kvalitetssikring, standarder for digitalisering, og standarder for langtidsbevaring af de digitale filer blev afsluttet.

Samlet set har pilotprojektet løst opgaven meget tilfredsstillende, og arbejdet nu kan overgå til driftsfasen.

I 2010 blev der scannet i alt 6.884 negativer. Heraf var 5.797 negativer fra fotografen Carreby's samling af industrifotografier fra 1950'erne som blev afsluttet, 182 fotos var en lille samling af tidlige farvebilleder optaget af amatør fotografen Sigwart Werner efter 1907, og 905 negativer fra den tyske emigrantfotograf Bruno Schelifers samling.

Det har været nødvendigt at udsætte substitution af ekstremt nedbrudte nitratnegativer til 2011 på grund af dispositionsbegrænsningen, som medførte, at der ikke blev indrettet det stinkskab, som var nødvendigt af hensyn til arbejdsmiljøet. Denne opgave genoptages i 2011.

### *Konklusion*

Sammenfattet er den reviderede plan for 2010 gennemført 100%.

For særbevillingens samlede indsats 2004-2010 under de tre hovedområder kan det konkluderes at:

- Forebyggende bevaring: De bevaringsmæssigt bedste opbevaringsbetingelser er fastsat for de nyindrettede magasiner, som er taget i brug. Der er skabt en større bevaringsbevidsthed i den samlede forvaltning af de fysiske samlinger, hvilket forebygger yderligere fysiske skader.
- Aktiv bevaring (konservering og emballering): Behandling af genstande i tilstandskategori D (svært skadet) og C (behandlingskrævende), således at de flyttes til tilstanden B (stabiliseret) eller A (formidlingseget).

8.730 enheder er flyttet fra tilstandskategori D/C til B/A gennem konservering.  
310.104 enheder er flyttet fra tilstandskategori D/C til B/A gennem emballering  
589.347 enheder er fastholdt i tilstand gennem sekundær emballering.

- Substitution: Retningslinier for sikkerhedsdigitalisering er fastlagt, således at opgaven kan overgå til drift, og der er samlet digitaliseret 21.314 fotos i projektet.